

Maade Noget imod, naar de lærde Skoler kunne undvære denne Indtægt, hvortil disse iøvrigt have lovlig Adkomst, at de nu erholde den Forbedring i deres Kaar, som paa denne Maade kan tilveiebringes, skjøndt jeg troer, at denne Forbedring i det Hele taget ikke just falder paa dem, der kunde have den bedste Adkomst til nogen Forbedring. Hvad angaaer det, der nyligt er blevet udtalt om, at der er enkelte Steder, hvor een Skolelærer har alle Offrene og Accidentferne, medens den anden Skolelærer i samme Sogn ikke har nogen Deel dert, saa troer jeg ikke, at dert ligger noget Urigtigt; thi, naar en Skolelærer faaer sin normale Løn paa en anden Maade, saa har han intet Krav paa at faae Offr og Accidentfer, og der er mange locale Forhold, som kunne gjøre det ønskeligt, at disse Indtægter blive overladte til en Enkelt. Hvad der er talt om, at der er enkelte Skolelærere, der ikke have faaet den fulde normale Løn, da kan dette vistnok ogsaa forholde sig rigtigt; men det er ogsaa overeensstemmende med Skoleanordningen, som viser, at den normale Løn efter Forholdenes Bestaendighed kunde ligesaa vel nedsettes som forhøies; og det er vist, at dette i ethvert Tilfælde er begrundet i de communale Forhold og de Erklæringer, som indkomme fra Communen, naar en Skolelærer ikke har faaet saa god Løn, som man gjerne vilde have undt ham. Som jeg har bemærket, har jeg aldeles Intet imod den første Paragraph i det foreliggende Udkast, navnlig saaledes, som den i Folkethinget er bleven omændret. Derimod kan jeg ikke endnu overbevise mig om Rigtigheden i den Bestemmelse, som indeholdes i § 3 i det forelagte Udkast og i det af Folkethinget omændrede Udkasts Nr. 2. Jeg er ikke istand til aldeles at forfølge de historiske Forhold, der have begrundet Stege Borgerstoles Adkomst til Degne-Pensionerne af Møen; men det er vist, at de have fra 1701 været tilstaaede de Skoler, som da bleve oprettede i Stege, deels Navigations-skolen, deels Skrive- og Regne-Skolen. Det er ogsaa af den høitærede Cultusminister blevet indrømmet, hvad jeg har fundet sandsynligt efter de mig bekjendte Data, at det er den saakaldte Regne- og Skrive-skole, som stedse har beholdt dem, efterat dens Forbindelse med

Navigations-skolen var ophørt. At denne Skole nu ikke har den samme Indretning, som den her oprindeligiis havde, kan neppe betage den den omhandlede Indtægt, som har været den tillagt, og som upaataalt i mere end et Seculum fra Regjeringens Side har været den indrømmet. Det er mig ikke vitterligt, og jeg kan paa ingen Maade oplyse, naar denne Skrive- og Regneskole, som i 1701 blev oprettet i Stege, har tabt den Charakter, som den oprindeligt havde, og som den ærede Cultusminister rigtigt har betegnet som et Slags Realskole. Det er ikke oplyst, at det paa nogen Maade er skeet, fordi det er noget Forsomt fra Steges Side, men ventelig har der ikke meldt sig Personer fra andre Steder, som vilde besøge denne Skole, og derfor har den efterhaanden i Tidens Løb tabt endeel af den Charakter, den oprindeligt skulde have; men derfor troer jeg ikke, at man nu retfærdigt efter saa lang en Række af Aar kan betage den denne Indtægt, som den efter hvad der er udtalt i Cancelliebrevet af 16de Decbr. 1821 har været i Besiddelse af siden 1701. Jeg vil meget gjerne troe, at der ikke er nogen udtrykkelig Regjeringsbeslutning, hvorefter fornævnte Indtægt skulde gaae over fra den saakaldte Regne- og Skrive-skole i Stege til det Skolevæsen, som Byerne nu have; men det er idetmindste siltiende bestandigt saaledes erkjendt; derfor seer jeg ikke, at det kan være retfærdigt efter saa lang Tids Forløb at betage dem samme. Dersom man vil have, at Skolelærerne paa Møen, uagtet de ikke pensionere til det lærde Skolevæsen, men til Skolen i Stege, dog skulle nyde samme Lettelse og Fordele, som de øvrige Skolelærere, forekommer det mig, at det maa skee ved Hjælp af Tilskud fra Regjeringens Side, men ikke, at man skulde betage Stege Borger-skole en Ret, som er tillagt den. Der gives vistnok mange Skoler, og navnlig Kjøbstædernes Skoler, som ere i Besiddelse af Indtægter, der efter det naturlige Forhold ikke have været dem vedkommende, men hvormed de ere blevne doterede, enten det er skeet udtrykkelig eller siltiende, og det synes at maatte være det Samme. Jeg kan derfor ikke stemme for § 2 af det forelagte Udkast. Naar der idag er talt om, at der skulde være Degnejorder, der